



مرکز ملی پرورش و تحریک کودک

معاونت اجتماعی و پیشگیری از آسیبها

دفتر کودکان و نوجوانان

دستورالعمل آموزشی ارتقاء دانش و مهارت
مسئولین فنی و مربیان مهد های کودک

پاییز ۱۳۹۰

مقدمه:

اهمیت آموزش و پرورش سالهای اولیه کودکی به اندازه ای است که هم اکنون از پیوند میان کیفیت تحول کودک و فرایند توسعه کشورها سخن نه میان می آید. بسیاری از کشورها طراحی، اجرا و سنجش کارآمدی برنامه های خود را منوط بر ایجاد شرایط مناسب رشد و آموزش از دوران کودکی قرار داده اند و بدین ترتیب مسئولیت بیشتری نسبت به نیازهای کودکان خود احساس می کنند. توجه به حقوق کودکان به ویژه کودکان محروم، سیاست ها و راهبردهای آموزشی موثر، تاکید بر آموزش والدین و مربیان نشان از برنامه ریزی جدی دولتها دارد. در این راستا نقش مدیران و مربیان در حیات تربیتی کودکان از مهمترین عناصریک برنامه مناسب می باشد. به همین دلیل کیفیت مراقبت و آموزش کودکان بستگی به وجود مدیران و مربیان کارآمد، تاثیر گذار و شایسته دارد. خطکرد آنها می تواند مهمترین دلیل کسب تجربه های خوب و اولیه کودکان در سنین زیر شش سال باشد. مراقبت و آموزش آگاهانه کودکان خردسال مستلزم رشد توانایی ها و مهارت های این افراد است. در راستای تحقق این امر دفتر کودکان و نوجوانان سازمان بهزیستی در قالب دستورالعمل مذکور به آموزش مدیران و مربیان مبادرت نموده است.

هدف کلی:

ارتقاء دانش و مهارت مسئولین فنی و مربیان مهدهای کودک

ماده (۱) مخاطبین طرح

- مسئولین فنی (مدیر موسس و مدیر داخلی) و مربیان مهدهای کودک
- متقاضیان تاسیس، مسئولین فنی و مربیگری مهدهای کودک

ماده (۲) کمیته های آموزشی و شرح وظایف و اختیارات آنان:

الف) کمیته راهبردی آموزش ستادی:

۱) اعضای کمیته راهبردی آموزش ستادی:

- مدیر کل دفتر کودکان و نوجوانان
- معاون اجتماعی (یکی از استان ها).
- رئیس گروه رشد و تکامل کودکان.
- کارشناس امور کودکان.
- کارشناس امور دینی و تربیتی پس از تأیید ریاست سازمان
- دو نفر هیات علمی در حوزه تعلیم و تربیت و رشد و تکامل کودکان.

۲) وظایف و اختیارات کمیته راهبردی آموزش ستادی:

- تنظیم و تدوین تمامی دستورالعمل های آموزشی و ابلاغ آن به استان ها.
- بازنگری دستورالعمل های آموزشی و ابلاغ آن به استان ها.
- بررسی و تأیید نهایی نیازهای آموزشی.
- تدوین محتوای آموزشی و تعیین سیاست های آموزشی.
- بررسی شرایط مراکز برگزار کننده پیشنهاد شده از استان.

- تعیین سیاست های برخورداری از امتیازات لازم برای مخاطبین طرح
- بررسی موارد پیشنهادی از سوی استان ها
- تبصره ۱: رئیس کمیته راهبردی آموزش ستادی مدیر کل دفتر کودکان و نوجوانان بهزیستی کشور می باشد در ضمن کمیته راهبردی آموزش ستادی در دفتر کودکان و نوجوانان کشور مستقر می باشد.

ب) کمیته راهبردی آموزش استانی

۱) اعضای کمیته راهبردی آموزش استانی:

- معاون اجتماعی بهزیستی استان
- کارشناس امور کودکان بهزیستی استان
- مسئولین مراکز برگزار کننده
- مسئول امور فرهنگی استان
- یک نفر کارشناس در حوزه تعلیم و تربیت کودکان
- مسئول کانون توسعه و شمیاری مهدهای کودک استان

۲) وظایف و اختیارات کمیته راهبردی آموزش استانی:

- اجرای تماسی دستورالعمل ها و بخشنامه های صادره در زمینه آموزش و ابلاغ آن به مراکز برگزار کننده ذیربط.

- بررسی و انتخاب مجری آموزش ها (مراکز برگزار کننده) از میان دانشگاه ها و موسسات آموزشی مندرج ماده ۴ و استعلام از کمیته راهبردی آموزش ستادی مستقر در دفتر کودکان و نوجوانان.
- تعیین نرخ شهریه و اسلزم آن به مراکز برگزار کننده.
- طراحی شناسنامه آموزشی الکترونیکی و گواهینامه دوره ها برای مسئولین فنی و مربیان مهد های کودک از طریق مراکز برگزار کننده
- معرفی مسئولین فنی و مربیان مهدهای کودک به مراکز برگزار کننده.
- تعیین لیست مراکز کارورزی جهت متقاضیان مدیریت و مربیگری.
- هماهنگی با مسئولین فنی مهدهای کودک در ارتباط با معرفی مربیان برای گذراندن دوره ها.
- ارزشیابی مستمر از برنامه های آموزشی و نظارت بر حسن اجرای دوره های آموزشی مراکز برگزار کننده و ارائه گزارش از فرایند کار به صورت دوبار در سال به کمیته راهبردی آموزش استانی (شامل تعداد افراد آموزش دیده به تفکیک دوره ها، تعداد همایش ها و کارگاههای بازآموزی استان و ...)
- بررسی سوابق اساتید معرفی شده توسط مراکز برگزار کننده مطابق با مندرجات ماده ۷ دستورالعمل.
- بررسی واجدین شرایط همطرازی تالیفات، تحقیقات، ترجمه کتاب و مقالات (در حوزه کودکان) انجام شده با ساعات آموزش مرحله بازآموزی غیر مصوب مطابق با تبصره ۱ بند (ب) ماده ۴ دستورالعمل.
- تبصره ۱: رئیس کمیته راهبردی آموزش استانی معاون اجتماعی استان می باشد. در ضمن کمیته راهبردی آموزش استان در بهزیستی استان مستقر می باشد.

ج) مجری آموزش (مراکز برگزار کننده)

۱) اختیارات و وظایف مجری آموزش:

- اجرای تمامی دستورالعمل ها و بخشنامه های صادره در زمینه آموزش با همکاری کمیته راهبری آموزش استانی.

- دریافت لیست متقاضیان شرکت در دوره های آموزشی از کمیته راهبری آموزش استانی.

- برنامه ریزی به منظور اجرای دوره های آموزشی در چهارچوب ضوابط و مقررات ابلاغ شده.

- تامین فضای فیزیکی، امکانات و تجهیزات مناسب مورد نیاز جهت اجرای دوره های آموزشی مطابق این دستورالعمل.

- دعوت از اساتید و تنظیم فرمهای قرارداد و امور ذیربط با هماهنگی و تایید کمیته راهبری آموزش استانی

- ارسال فهرست پذیرفته شدگان در دوره و تصویر یک نسخه گواهینامه به کمیته راهبری آموزش استانی.

- ارزشیابی از دوره های در حال اجرا و ارائه گزارش به کمیته استانی.

ماده ۳) مراکز برگزار کننده دوره:

۱- مراکز علمی - کاربردی وابسته به سازمان بهزیستی.

۲- دانشگاه ها، و مراکز آموزش عالی مجاز و جهاد دانشگاهی ها.

۳- کانون توسعه و هیئتی مهد های کودک در صورت اخذ مجوز از مراجع ذی صلاح و مراکز علمی - کاربردی بهزیستی

۴- موسسات آموزشی مورد تأیید دفتر آموزش و پژوهش استانداری ها در سراسر کشور.

تبصره ۱: بررسی و انتخاب مراکز برگزار کننده در سطح استان از طریق کمیته راهبری آموزش استانی صورت می پذیرد و پس از انتخاب مرکز و استعلام استان از کمیته راهبری آموزش ستادی، استان می تواند با رعایت تمامی مقررات و مندرجات دستورالعمل اقدام نماید. بنابراین فقط مراکز مورد تأیید و دارای مجوز از کمیته راهبری آموزش ستادی و استانی مجاز به برگزاری دوره در چهارچوب دستورالعمل می باشند.

تبصره ۲: مراکز برگزار کننده اجازه تغییر در ساعات کلاس ها، افزایش شهریه دریافتی، تعداد شرکت کنندگان در هر کلاس و... را ندارند و در صورت هرگونه تغییر در اجرای این دستورالعمل نسبت به حذف آن مرکز و جایگزینی مرکز دیگر اقدام خواهد شد.

تبصره ۳: در صورت هرگونه پیشنهاد یا انتقاد نسبت به دستورالعمل، موارد به صورت کتبی به کمیته راهبری آموزش ستادی ارسال گردد.

تبصره ۴: پنج درصد از درآمد دوره ها مراکز برگزارکننده، برای توسعه فعالیت های فرهنگی و قرآنی و عفاف و حجاب در مهد های کودک توسط کمیته راهبردی ستادی به صورت شیوه نامه ای تدوین و از طریق معاونت تخصصی ابلاغ خواهد شد.

ماده ۴) ساختار دوره ها:

ساختار دوره های آموزشی با در نظر گرفتن مقطع و ماهیت دوره ها به سه دوره تقسیم شده است.

۱) دوره های مقدماتی (مرحله اول): با هدف ارائه دانش و مهارت به افراد اجرامی گردد که باید در ابتدا یا حین خدمت صورت پذیرد.

۲) دوره های تکمیلی (مرحله دوم): با هدف رفع کاستی های دانش و مهارت ارایه می گردد و در امتداد آموزش های قبلی بوده است و در حین خدمت ارایه می گردد.

۳) دوره های بازآموزی (مرحله سوم): در حین خدمت و براساس نیازسنجی های لازم صورت می پذیرد و در این راستا حداقل ساعات پیش بینی شده برای آموزش مسئولین فنی و مریبان هر سال ۲۰ ساعت در نظر گرفته شده است که جهت افزایش دانش و مهارت در حیطه فعالیت خود انجام می شود و به دو صورت مصوب و غیر مصوب می باشد.

الف) دوره های بازآموزی مصوب: گذراندن حداقل ۶ ساعت از دوره هایی که توسط سازمان بهزیستی تصویب می شود، (جدول شماره ۸)

ب) دوره های بازآموزی غیر مصوب: مربی یا مسئول فنی بنا به تمایل خود می تواند دوره های مختلفی که مرتبط با فعالیت آنها است و توسط سازمان یا مراکز دیگری برگزار می گردد، با تایید کمیته راهبری آموزش استان بگذراند.

تبصره ۱: اولین دوره بازآموزی مصوب دوره غفاف و حجاب می باشد که گذراندن آن برای تمامی مریبان و مسئولین فنی الزامی است.

تبصره ۲: کمیته استانی بر نحوه اجرا و کیفیت برگزاری دوره ها توسط مراکز برگزار کننده نظارت خواهد داشت و در صورت عدم رعایت ضوابط و یا نازل بودن کیفیت برگزاری دوره ها، نسبت به سلب صلاحیت آن مرکز اقدام خواهد کرد.

تبصره ۳: برای فارغ التحصیلان رشته آموزش و پرورش پیش از دبستان و تربیت مربی پیش از دبستان، و دیگر رشته های مرتبط (فوق دیپلم و کارشناسی و بالاتر) در صورت ارائه ریز نمرات دانشگاهی معتبر (حداقل نمره ۱۴) و تطبیق دروس دانشگاهی با دروس این دستورالعمل، گذراندن آن درس الزامی نمی باشد.

تبصره ۴: افرادی که موفق به کسب گواهینامه مرحله اول و دوم گردیده اند موظف اند در هر سال، از زمان ابلاغ آیین نامه جدید، دوره های بازآموزی را به مدت ۲۰ ساعت بگذرانند که حداقل ۱۶ ساعت آن جز دوره های مصوب باشد.

تبصره ۵: انتخاب عناوین دوره های بازآموزی مصوب (از عناوین موجود در جدول شماره ۸) برعهده کمیته راهبری آموزش استان (با توجه به نیازهای استان) می باشد.

تبصره ۶: کمیته راهبری آموزش ستادی، علاوه بر عناوین معرفی شده در جدول شماره ۸، در سه ماهه اول هر سال عناوین جدیدی را نیز معرفی می نماید که اجرای آن توسط کمیته راهبری آموزش استان الزامی می باشد.

تبصره ۷: در صورت پیشنهاد هر دوره آموزشی جدید از سوی کمیته استانی، به جز دوره های آموزشی مندرج در این دستورالعمل، برگزاری دوره با تایید کمیته راهبری آموزش ستادی بلا مانع می باشد.

تبصره ۸: در صورتی که مخاطبین این دستورالعمل دارای تالیف، پژوهش، ترجمه کتاب و مقاله در حوزه کودکان باشند، کمیته راهبری آموزش استان پس از بررسی و تایید می تواند نسبت به همطراز سازی موارد فوق با ساعات آموزشی دوره بازآموزی غیر مصوب با رعایت موارد ذیل اقدام نماید و در ضمن نسخه ای از تالیفات را نیز به کمیته ستادی ارسال نماید. لذا به ازای:

- هر تالیف و پژوهش چاپ شده، ۸ ساعت آموزشی.
- هر مقاله چاپ شده در نشریات علمی و پژوهشی، ۵ ساعت آموزشی.
- هر ترجمه متون چاپ شده، ۴ ساعت آموزشی.
- هر گواهینامه شرکت در کارگاهها، همایشها و سمینارهای علمی و آموزشی، ۳ ساعت آموزشی.

محاسبه می شود. مسئولین فنی و مربیان که در این قسمت امتیاز کسب می نمایند از زمان دوره بازآموزی غیر مصوب آنان کسر می شود.

ماده ۵) ظرفیت دوره ها:

ظرفیت هر یک از دوره ها با توجه به استمرار دوره ها و تناسب امکانات در هر کلاس حداکثر تا ۳۰ نفر تعیین می شود.

تبصره ۱: مسئولین فنی و مربیان روستا مهدها می توانند با تایید کمیته راهبری آموزش استان در هر یک از دوره ها از ۱۵ الی ۲۰ درصد پرداخت شهریه از تخفیف برخوردار باشند.

تبصره ۲: رعایت سقف ظرفیت دوره ها توسط مراکز الزامی است و در صورت عدم رعایت، نسبت به حذف آن مرکز اقدام خواهد شد.

ماده ۶) زمان برگزاری دوره ها:

کمیته های استانی با عنایت به ویژگی ها و شرایط اقلیمی استان مربوطه می توانند زمان برگزاری را با هماهنگی مراکز برگزار کننده تنظیم نماید. مشروط به اینکه ساعات پیش بینی شده برای هر عنوان درس رعایت شود.

تبصره ۱: زمان برگزاری دوره برای مربیان مهدهای کودک در ساعات فعالیت آنان بلامانع می باشد و در صورت حضور مربی در ساعات فعالیت در کلاس، مدیر اجازه کسر از حقوق مربی را ندارد.

تبصره ۲: حداکثر زمان برای برگزاری هر مرحله برای شاغلین (در مهد کودک) دو ماه و متقاضیان سه ماه می باشد و در صورت هر گونه گزارش صحتی بر افزایش زمان، با مرکز برگزار کننده برخورد خواهد شد.

تبصره ۳: حضور به موقع در کلاس از ضوابط دوره است و غیبت غیرموجه بیش از ۴/۱ ساعات درس موجب محرومیت از درس مربوطه توسط مرکز برگزار کننده خواهد شد و شهریه پرداختنی مربوط به آن درس مسترد نخواهد شد.

تبصره ۴: در صورت عدم تشکیل کلاسها در تاریخ توافق شده با متقاضی به هر عنوان، شهریه دریافت شده به طور کامل مسترد خواهد شد.

تبصره ۵: مراکز برگزار کننده مجاز به تشکیل کلاس ها در روز های تعطیل رسمی نمی باشند.

ماده ۷) مشخصات مدرسین دوره:

برای دروس مقرون، از اساتید و مدرسان دانشگاهها و مراکز آموزش عالی (آشنا به ویژگیها و فعالیت های مهدهای کودک) جهت تدریس استفاده خواهد شد.

تبصره ۱: شرط تدریس در دوره های ذیربط دارا بودن مدرک مرتبط کارشناسی ارشد و بالاتر در موضوع تدریس و حداقل سابقه ۵۰ ساعت تدریس می باشد.

تبصره ۲: جهت تدریس درس مفاهیم دینی و قرآنی، کارشناسان رشته های قرآنی و متخصصین علوم حوزوی با داشتن حداقل سابقه ۲۰۰ ساعت تدریس و مدرک کارشناسی در رشته های مرتبط نیز قابل قبول است.

تبصره ۳: مدرس موظف است پس از اتمام آموزش نسبت به برگزاری آزمون و اعلام نتایج اقدام نماید.

تبصره ۴: حداقل نمره قبولی ۱۴ می باشد و در صورتی که شرکت کننده ای موفق به کسب حداقل نمره قبولی نگردد، می تواند بدون پرداخت شهریه فقط در آزمون بعدی آن درس شرکت نماید و در صورت عدم قبولی برای بار دوم موظف به گذراندن مجدد آن درس با پرداخت شهریه می باشد.

تبصره ۵: مراکز برگزار کننده موظف به پذیرش مجدد شرکت کنندگانی می باشند که موفق به کسب حداقل نمره نشده اند.

تبصره ۶: شرکت در مراحل بعدی منوط به دریافت گواهینامه مرحله قبل می باشد.

ماده ۸) صدور گواهینامه:

هر یک از مراکز برگزار کننده دوره های آموزشی (ماده ۳)، موظفند پس از اتمام هر مرحله، به شرکت کنندگانی که در آزمون آن مرحله موفق شده اند گواهینامه اعطاء نمایند این گواهینامه توسط مراکز آموزشی که دوره ها را برگزار می کنند به فراگیران اعطا می شود.

تبصره ۱: در صورت گذراندن دوره های آموزشی توسط فراگیر، مرکز برگزار کننده باید نسبت به صدور گواهینامه های مربوط برای هر یک از پذیرفته شدگان حداکثر ظرف مدت پانزده روز اقدام نمایند.

تبصره ۲: این مراکز موظفند اسامی پذیرفته شدگان و یک نسخه تصویر گواهینامه های صادره (مطابق فرم پیوست) را به کمیته راهبری آموزش استان ذیربط جهت درج در پرونده ارسال نمایند.

تبصره ۳: گواهینامه های صادره جهت هر یک از فراگیران در مراکز برگزار کننده دارای دو امضاء خواهد بود. امضاء اول توسط مدیر کل بهزیستی استان و امضاء دوم از سوی رئیس مرکز برگزار کننده صورت خواهد گرفت.

تبصره ۴: پس از اتمام هر مرحله گواهینامه آن مرحله با ذکر عناوین دوره و... مطابق با فرم پیوست به فراگیران اعطاء می شود. بنابراین هر فراگیر در صورت گذراندن کامل دوره ها دارای دو گواهینامه مرحله مقدماتی و تکمیلی و همچنین گواهینامه برای دوره های گذرانده از مرحله باز آوزی خواهد بود.

ماده ۹) هزینه اجرای دوره های آموزشی

هزینه اجرای دوره های آموزشی اعم از حق التدریس اساتید و ... از محل شهریه دریافتی تامین می گردد.
و میزان شهریه دریافتی برای :

♦ مسئولین فنی مهدهای کودک (اعم از مدیر موسس و مدیر مسئول) برای مرحله اول (مقدماتی) مندرج در جدول شماره یک از ۳۶۰.۰۰۰ تا ۴۸۰.۰۰۰ ریال و یا به عبارتی به ازاء هر ساعت از مبلغ ۶۰۰۰ تا ۸۰۰۰ ریال می باشد.

♦ متقاضیان مدیریت مهدهای کودک (اعم از مدیر موسس و مدیر مسئول) برای مرحله اول (مقدماتی) مندرج در جدول شماره دو از مبلغ ۵۹۰.۰۰۰ تا ۸۱۰.۰۰۰ ریال و یا به عبارتی به ازاء هر ساعت از مبلغ ۶۵۰۰ تا ۹۰۰۰ ریال می باشد.

♦ مربیان مهدهای کودک برای مرحله اول (مقدماتی) مندرج در جدول شماره سه شماره از مبلغ ۳۶۰.۰۰۰ تا ۴۸۰.۰۰۰ ریال و یا به عبارتی به ازاء هر ساعت از مبلغ ۵۵۰۰ تا ۷۵۰۰ ریال می باشد.

♦ متقاضیان مربیگری برای مرحله اول (مقدماتی) مندرج در جدول شماره چهار از مبلغ ۶۲۰.۰۰۰ تا ۸۳۰.۰۰۰ ریال و یا به عبارتی به ازاء هر ساعت از مبلغ ۶۰۰۰ تا ۷۵۰۰ ریال می باشد.

♦ مسئولین فنی مهدهای کودک (اعم از مدیر موسس و مدیر مسئول) و متقاضیان مدیریت مهدهای کودک (اعم از مدیر موسس و مدیر مسئول) برای مرحله دوم (تکمیلی) مندرج در جدول شماره پنج از مبلغ ۵۱۰.۰۰۰ تا ۶۸۰.۰۰۰ ریال و یا به عبارتی به ازاء هر ساعت از ۶۰۰۰ تا ۸۰۰۰ ریال می باشد.

♦ متقاضیان مربیگری و مربیان مهدهای کودک برای مرحله دوم (تکمیلی) مندرج در جدول شماره شش از مبلغ ۵۲۰.۰۰۰ تا ۶۵۰.۰۰۰ ریال و یا به عبارتی به ازاء هر ساعت از ۶۰۰۰ تا ۷۵۰۰ ریال می باشد.

♦ موسسین مهدهای کودک مطابق با جدول شماره هفت مبلغ ۴۵۰.۰۰۰ ریال می باشد.

تبصره ۱: ۷۰ درصد شهریه مربیان شاغل در مهدهای کودک باید توسط مدیر مهد کودک تامین گردد.

تبصره ۲: تعیین نرخ شهریه با توجه به شرایط اقتصادی - اجتماعی استان متفاوت بوده و توسط کمیته استانی (بر اساس مفاد این ماده) تعیین و به مراکز برگزار کننده ابلاغ می شود.

تبصره ۳: شهریه دریافتی بانوجه به مقررات و قوانین موضوع کشور توسط کمیته راهبری آموزش دفتر مستقر در دفتر معاونت اجتماعی و پیشگیری از آسیبها بررسی و اعلام می گردد.

ماده ۱۰) صدور کارت

بعد از پایان دوره های آموزشی مقدماتی و تکمیلی و ارایه تصویر گواهینامه کمیته راهبری آموزش استانی با همکاری مراکز برگزار کننده ذیربط نسبت به صدور کارت ویژه مسئولین فنی و مربیان (مطابق با فرم پیوست) اقدام نماید.

تبصره ۱: مهر و امضای بهزیستی استان در تصویر پشت کارت بر اساس دوره های مرتبط مقدماتی، تکمیلی و باز آموزی الزامی است.

دوره های مقدماتی (مرحله اول)

جدول شماره یک: ویژه مسئولین فنی مهدهای کودک

ساعت	عناوین دروس دوره مقدماتی	ردیف
۱۸	روانشناسی رشد	۱
۲۴	مدیریت و برنامه ریزی در مهدهای کودک	۲
۶	مقررات اداری و ضوابط جاری در مهدهای کودک	۳
۱۲	حقوق کودک در اسلام	۴
۶۰	جمع کل ساعات	

جدول شماره دو: ویژه متقاضیان مسئول فنی مهد کودک

ساعت	عناوین دروس دوره مقدماتی	ردیف
۱۸	روانشناسی رشد	۱
۲۴	مدیریت و برنامه ریزی در مهدهای کودک	۲
۶	مقررات اداری و ضوابط جاری در مهدهای کودک	۳
۱۲	حقوق کودک در اسلام	۴
۳۰	کارورزی	۵
۹۰	جمع کل ساعات	

جدول شماره سه : ویژه مربیان مهدهای کودک

ساعت	عناوین دروس دوره مقدماتی	ردیف
۱۸	روانشناسی رشد	۱
۱۶	آشنایی با اهداف و اصول تعلیم و تربیت پیش از دبستان (از تولد تا ۶ سالگی)	۲
۱۲	آموزش مفاهیم علوم و ریاضی	۳
۱۸	آموزش مفاهیم دینی و قرآنی	۴
۶۴	جمع ساعت	

جدول شماره چهار : ویژه متقاضیان مربیگری مهدهای کودک

ساعت	عناوین دروس دوره مقدماتی	ردیف
۱۸	روانشناسی رشد	۱
۱۶	آشنایی با اهداف و اصول تعلیم و تربیت پیش از دبستان (از تولد تا ۶ سالگی)	۲
۱۲	آموزش مفاهیم علوم و ریاضی	۳
۱۸	آموزش مفاهیم دینی و قرآنی	۴
۴۰	کارورزی	۵
۱۰۴	جمع ساعت	

دوره های تکمیلی (مرحله دوم)

جدول شماره پنج: دوره مسئولین فنی و متقاضیان تاسیس مهد کودک

ساعت	عناوین دروس دوره تکمیلی	ردیف
۱۶	بازی و اسباب بازی	۱
۱۲	روشهای ارتباط و آموزش خانواده	۲
۱۶	آشنایی با اختلالات رفتاری و عاطفی کودکان	۳
۱۲	آموزش مهارتهای زندگی	۴
۸	بهداشت و کمک های اولیه	۵
۱۲	آموزش مفاهیم دینی و قرآنی	۶
۷۶	جمع ساعت	

جدول شماره شش: دوره مربیان و متقاضیان مربیگری در مهدهای کودک

ساعت	عناوین دروس دوره تکمیلی	ردیف
۱۵	آشنایی با شیوه های قصه گوئی و نمایش خلاق	۱
۱۵	آشنایی با نقاشی و کارهای دستی کودکان	۲
۱۵	بازی و اسباب بازی	۳
۱۲	حقوق کودک در اسلام	۴
۱۲	آموزش مهارتهای زندگی	۵
۱۵	آشنایی با اختلالات رفتاری و عاطفی کودکان	۶
۸	بهداشت و کمک های اولیه	
۹۲	جمع کن ساعت	

جدول شماره هفت : دوره های آموزشی ویژه موسسین عهدهای کودک

ساعت	عناوین دروس دوره تکمیلی	ردیف
۱۶	آشنایی با اهداف و اصول آموزش و پرورش پیش از دبستان	۱
۱۲	مقررات اداری و ضوابط جاری در مهدهای کودک	۲
۱۲	آموزش مهارت‌های زندگی	۳
۱۲	آموزش مفاهیم دینی و قرآنی	۴
۱۲	حقوق کودک	۵
۶۴	جمع ساعت	

روانشناسی رشد

سرفصل‌ها

تعریف روانشناسی رشد
اصول موثر در رشد، عوامل موثر در رشد، تعامل وراثت و محیط، اسلام و تعامل وراثت و محیط
آشنایی با نظریه‌های رشد و با کاربرد آنها در آموزشهای پیش از دبستان با تاکید بر: (نظریه پیازنه، اریکسون و کلبه‌رگ)
مراحل رشد در کودکان:
رشد جسمانی و حرکتی (اهمیت رشد بدنی و حرکتی، سیر و اصول رشد جسمانی و رشد حرکتی)
رشد هیجانی (رشد انواع هیجانها، عوامل موثر بر هیجانهای کودک)
رشد اجتماعی (اهمیت رشد اجتماعی، دیدگاههای رشد اجتماعی، مراحل رشد اجتماعی، عوامل موثر در اجتماعی شدن)
رشد شناختی (رشد یادگیری، نظریه‌های مرتبط در رشد شناختی، پردازش اطلاعات)
رشد اخلاقی (تعریف، جنبه‌های مختلف رشد اخلاقی، جنبه شناختی رشد اخلاقی، تعلیم و تربیت اخلاقی)
رشد زبان (اهمیت زبان، مراحل رشد زبان، نظریه‌های فراگیری زبان، عوامل موثر در رشد زبان)
رشد نقش جنسی (رفتار نقش جنسی، تاثیر نقش جنسی، رهنمود اسلام در این خصوص)
رشد و سنجش هوش (تعریف، هوش از نگاه روایات اسلامی، تفاوت‌های فردی در هوش، عوامل موثر در رشد هوش)
نقش خانواده در رشد کودک
نقش مهد کودک در رشد کودک

منابع پیشنهادی:

۱. روان شناسی رشد - جلد اول، لورا برگ، ترجمه یحیی سید محمدی، ۱۳۸۷، نشر ارسباران
۲. نظریه‌های رشد - ویلیام کریین - مترجم: دکتر ظلامرضا خوی نژاد، دکتر علیرضا رجایی - تهران: رشد ۱۳۸۴
۳. رشد انسان - روانشناسی رشد از تولد تا مرگ - رایس فیلیپ، ترجمه مهشید فروغان، تهران، ۱۳۸۷، انتشارات ارجند
۴. روان شناسی رشد او ۲ - با نگرش به منابع اسلامی - جیبس از بولفان - انتشارات سمت، تهران، ۱۳۷۵

مدیریت و برنامه ریزی در مهد های کودک

سرفصل ها

الف) مدیریت مراکز پیش از دبستان

تعریف و نقش مدیریت از دیدگاه قرآن و تشیع.
آشنایی با عناصر مدیریت، ویژگیهای مدیر از نظر اسلام (قاطعیت، قدرت، اشراف مدیر...)، عوامل موفقیت یک مدیر (اختیار، گذشته نگری، آینده نگری، اعتماد به نفس، ایهام زدایی...)، آفات مدیریت (خودپسندی، موقعیت ناشناسی، افزون گوئی، اجبار و تحکم ... مقایسه سبکهای مدیریتی امروز با سبک اسلامی و...)
الف) برنامه ریزی در مهد های کودک.
ب) سازماندهی در مهد های کودک.
۱) سازماندهی نیروی انسانی.
۲) تقسیم کار.
۳) سازماندهی امکانات (فضای فیزیکی ...).
ج) کنترل و نظارت در مهد های کودک.
۱) مفاهیم بنیادی کنترل.
۲) تکنیک های کنترل و نظارت.
۳) الگوهای مناسب کنترل و نظارت.
د) ارزشیابی.
۱) ارزشیابی الف) کودک، ب) گردش کار و نیروی انسانی.
۲) مفهوم و فرایند ارزشیابی در مهد های کودک.
۳) فنون و روشهای ارزشیابی.
آشنایی با شیوه های طبقه بندی اطلاعات و بایگانی اطلاعات در مهد های کودک.
همهپندگی و ارتباط مدیر با کارکنان، خانواده ها، نهادها و...
وظایف مدیر در راهسازی و هدایت اولیاء کودکان.
برگزاری جشن ها و برنامه های نمادین کودکان.

ب) برنامه ریزی در مهد های کودک

تعریف برنامه .
ضرورت و اهمیت برنامه ریزی در آموزش و پرورش پیش از دبستان.
مناوین اساسی برنامه ریزی (انضاط، رزوها، زمان، امکانات، ارزشیابی).
توجه به اهداف رشد جسمی، حرکتی، عاطفی، شناختی، اخلاقی، تربیتی و اجتماعی در فرایند برنامه ریزی.
انواع مختلف برنامه ریزی.
روش ها و مدل های اساسی برنامه ریزی در مهد های کودک.

۱- روش اجرای مجسم، نیمه مجسم و شفاهی.
۲- برنامه کودک محور.
۳- برنامه براساس رشد.
۴- آشنایی با پروژه.
۵- آشنایی با انواع واحدهای کار متداول در مهدهای کودک.
۶- آشنایی با دیگر مدل‌های متداول در برنامه ریزی.
نقش دستگاه‌های اجرایی ذیربط در امر برنامه ریزی
نقش مدیر در فرایند برنامه ریزی.
نقش مربی در برنامه ریزی.
وسایل و نیروی انسانی مورد نیاز و سازماندهی هر یک از آنها.
آشنایی با برنامه های سالانه، ماهانه و روزانه در مهدهای کودک.
آشنایی با چگونگی تهیه و اجرای واحدهای کار.

فعالیت‌های عملی

تنظیم یک پروژه.
اجرای واحد کار در کلاس و مهد کودک.
تنظیم برنامه های آموزشی برای گروه های سنی مختلف.
تنظیم جداول برنامه سالانه - ماهانه - هفتگی.
تهیه و ساخت وسایل آموزشی مناسب و لازم برای اجرای برنامه.

منابع پیشنهادی:

۱. برنامه آموزش و پرورش در دوره پیش دبستانی، ترجمه فرخنده مفیدی، انتشارات سمت، ۱۳۷۴.
۲. آموزش و پرورش پیش دبستانی دکتر فرخنده مفیدی انتشارات پیام نور، ۱۳۷۴.
۳. آموزش و پرورش در کودکان، بتی هارت، ترجمه محمدحسین نظری نژاد، انتشارات آستان قدس رضوی.
۴. کتاب کار مربی کودک - توران میرهادی (خمارلو)، تهران، ۱۳۵۹.
۵. مدیریت مراکز پیش دبستانی تألیف دکتر فرخنده مفیدی، انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی.
۶. طراحی فضای بازی کودکان، ترجمه ژاله طالبی.
۷. اصول و برنامه ریزی آموزش و پرورش پیش دبستانی - دکتر مفیدی علی ستدانی
۸. مدیریت اسلامی - محمد حسن نبوی - بوستان کتاب قم ۱۳۸۰
۹. اصول مدیریت اسلامی و الگوهای آن ۱ و ۲ - حجت الاسلام ولی اله تقی پور فر - مرکز آموزش مدیریت دولتی -

۱۳۷۷

مقررات اداری و ضوابط جاری مرتبط با مهدهای کودک

سرفصل ها

آشنایی با قوانین و مقررات سازمان بهزیستی در زمینه کودکان و مهدهای کودک
آشنایی با قوانین و مقررات اداره بهداشت ، در زمینه کودکان و مهدهای کودک
آشنایی با قوانین و مقررات آموزش و پرورش در زمینه مراکز آموزشی پیش دبستان
آشنایی با قوانین و مقررات تامین اجتماعی در زمینه کودکان و مهدهای کودک
آشنایی با قوانین و مقررات وزارت کار در زمینه مراکز آموزشی و مهدهای کودک
آشنایی با قوانین و مقررات وزارت اقتصاد و دارایی در زمینه کودکان و مهدهای کودک
آشنایی با کلیه دستورالعمل های سازمان بهزیستی کشور در خصوص مهدهای کودک

۱- مجموعه قوانین تامین اجتماعی (قوانین بیمه - قوانین و مقررات کار - بیمه بیکاری و...) - بهرام تاجانی

- انتشارات اندیشه عصر ، تهران - ۱۳۸۷

۲- دستورالعمل تأسیس ، اداره و انحلال انواع مهدهای کودک ، تهران ، اداره روابط عمومی بهزیستی کشور -

۱۳۸۸

در ارتباط با استاد درس مقررات اداری و ضوابط جاری مرتبط با مهدهای کودک، از سازمان های ذیربط دعوت به عمل آید.

بهداشت و کمک های اولیه در مهدهای کودک

سرفصل ها

تعریف بیماری طیف بیماری و تندرستی و تعریف بهداشت فردی و بهداشت عمومی
بهداشت فردی (بهداشت اندامها مثل گوش، دهان و دندان، دستگاه گوارش، تنفس، خون، ادرار و...) استحمام، پوشاک، استراحت، خواب، ورزش
بهداشت محیط مهد کودک، اصول و ضوابط بهداشتی محیط بازی کودکان، سالن غذاخوری، محل خواب کودکان در مهد
آشنایی با خطرات و عوامل حادثه ساز در مهدهای کودک و حوادث شایع در میان کودکان و کمک های اولیه لازم: زخم، ورود اشیاء خارجی در چشم، گوش، حلق و بینی، مسمومیت ها، خفگی ها، شوک، تب بالا.....
کمکهای اولیه تعریف، اصول پایه و اهداف ویژگیهای فردی امدادگر، آموزش کنترل علائم حیاتی در مصدوم و احیای مصدوم (تنفس مصنوعی - ماساژ قلب)
آشنایی با انجام کمک های اولیه و مراقبت از کودک مصدوم.
شناخت شیوه های آموزش ایمنی به کودکان
فعالیت های عملی: ۱- به تناسب موضوعات کلاس دانشجو باید مهارت های اولیه را در زمینه مواد درسی به طور عملی در کلاس انجام دهد. ۲- بازدید و از مراکز درمانی بهداشت جهت آشنایی با نحوه کمک اولیه و خدمات بهداشتی

منابع پیشنهادی:

۱. بهداشت خانواده جلد ۱، ۲، ۳ در زمینه مراقبت ها و تغذیه مادر و کودک، دکتر محمدرضا نوری، انتشارات ظهوری
۲. کمکهای اولیه و فوریتهای شایع پزشکی، دکتر مهندس اکبر خسته، انتشارات چهر
۳. کتاب جامع بهداشت عمومی، جلد اول، انتشارات ازجنتد ۱۳۸۳

آموزش مفاهیم دینی و قرآنی

سرفصل ها

تعریف برنامه ها و فعالیتهای دینی برای کودکان.
اهداف ارائه مفاهیم دینی به کودکان.
ضرورت و اهمیت ارائه مفاهیم دینی به کودکان.
تربیت دینی خردسالان از نظر قرآن و معصومین(ع)
روشهای ارائه برنامه ها و فعالیتهای دینی به کودکان.
مفاهیم دینی قابل ارائه و مورد نیاز برای کودکان به تفکیک سن.
ضوابط ارزشیابی از مفاهیم دینی ارائه شده به کودکان.
شیوه برنامه ریزی زمانی جهت ارائه مفاهیم دینی به خردسالان
ویژگیهای مربی پرورش دینی خردسالان
نقش والدین در تربیت دینی خردسالان
اصول قرائت و حفظ قرآن توسط خردسالان
ضرورت هماهنگی بین خانه و مراکز آموزشی و جامعه در تربیت دینی

منابع پیشنهادی:

- ۱- آموزش مفاهیم دینی همگام با روانشناسی رشد، دکتر ناصر باهنر
- ۲- تعلیم و تربیت و مراحل آن، دکتر غلامحسین شکوهی
- ۳- تربیت مذهبی کودکان؛ نماز و درسهای خانواده، علی همت یار
- ۴- آموزش مفاهیم دینی؛ لیلی ولی زاده، سازمان بهزیستی کشور

آشنایی با روشهای ارتباط و آموزش خانواده

سرفصل‌ها

تعریف خانواده و اهمیت آن
انواع خانواده، خانواده متعادل و ...
ضرورت و اهمیت ارتباط مربی و مدیر با خانواده کودک
آشنایی با شیوه‌های انتخاب موضوعات مورد نیاز در آموزش خانواده‌ها
آشنایی با شیوه‌های آموزش خانواده و اجرای آن
مفهوم ارتباط مناسب با خانواده
شیوه‌های ارتباط مربی و مدیر با خانواده: جلسات آموزشی، مشاوره فردی و گروهی، برگزاری نمایشگاه‌های کودکان، نمایش فیلم و اسلاید، برگزاری جشنها و ...
اهمیت استفاده فعال از خدمات خانواده.

منابع پیشنهادی:

۱. آموزش خانواده، ترجمه و تالیف دکتر فرخنده مفیدی، انتشارات بویس، ۱۳۸۳
۲. آموزش خانواده، تالیف دکتر محسن طالب زاده نوبریان، انتشارات پیام مولف، ۱۳۸۵

اصول و اهداف تعلیم و تربیت پیش از دبستان (از تولد تا ۶ سالگی)

سرفصل‌ها

ضرورت آموزش و پرورش پیش از دبستان.
اهداف آموزش و پرورش پیش از دبستان.
اصول آموزش و پرورش کودکان پیش از دبستان.
آشنایی با مدل‌های و روش‌های اساسی جهت پیاده کردن برنامه در مهدهای کودک (مدل رشد محور، کودک محور، روش پروژه و واحد کار ...).
آشنایی با نقش مدیر و مربی در برنامه ریزی و اجرای آن.
وسایل و نیروی انسانی مورد نیاز و سازماندهی هر یک از آنها.
آشنایی با برنامه های سالانه ، ماهانه و روزانه در مهدهای کودک.
آشنایی با شیوه های ارزشیابی برنامه

منابع پیشنهادی:

۱. برنامه ریزی آموزش و پرورش کودکان پیش از دبستان، دکتر محسن طالب زاده
۲. آموزش و پرورش دبستان و پیش از دبستان، دکتر فرخنده مفیدی، انتشارات سمت
۳. کتاب درسی اصول و مفاهیم آموزش و پرورش پیش از دبستان فنی و حرفه ای - رشته کودکانیاری

آموزش مفاهیم علوم و ریاضی

سر فصل ها

آشنایی با خصوصیات ذهنی کودک در مراحل مختلف رشد.
اهداف آموزش مفاهیم ریاضی.
اهمیت و ضرورت آموزش مفاهیم ریاضی برای کودکان.
روشهای آموزش (روش مشاهده ای ، روش فعال...)
شناخت اصولی که باید در آموزش مفاهیم ریاضی به کودکان رعایت شود.
انف (محتوای آموزش مفاهیم ریاضی با توجه به مراحل رشد کودک پیش دبستانی- مفاهیم کیفی (بزرگ - کوچک و ...). مفاهیم مکانی - فضایی (بالا - پایین و ...). درک تشابه و تفاوت. طبقه بندی. ارتباط و همبستگی. ردیف کردن و الگو سازی. مفاهیم و اشکال هندسی (نقطه ، گردی، سه گوش، چهار گوش). مفاهیم زمانی (شب - روز و ...). درک مفهوم عدد و شناخت شکل اعداد. شناخت وسایل و ابزار آموزش مفاهیم ریاضی ، ساخت و کاربرد آنها.
(ب) آموزش مفاهیم علوم تجربی: اهداف آموزش علوم تجربی. اهمیت و ضرورت آموزش علوم تجربی به کودکان. محتوای آموزش علوم تجربی برای کودکان با توجه به مراحل رشد. آشنایی با موجودات روی زمین انسان (بدن انسان، حواس پنج گانه، رشد انسان، عوامل مؤثر در رشد). گیاهان (انواع گیاهان ، رشد آنها). جانوران (انواع جانوران، رشد آنها، محل زندگی ، تغذیه و ...). آشنایی با شکل ظاهری زمین: کوه، دشت، جنگل ، بیابان ، دریا. آشنایی با پدیده های طبیعی : باد، آب، بران، هوا ، خاک ، سنگ. آشنایی با پدیده های فیزیکی در محیط: نور، حرکت ، صدا، جاذبه.

نکات مهم در آموزش مفاهیم ریاضی و علوم در پیش از دبستان
اهمیت مشاهده و تجربه در آموزش.
استفاده از وسایل کمک آموزشی.
پرورش خلاقیت.
فعالیت گروهی.
استفاده از گردش ها و بازدید های علمی.
تربیت و اجرای بازهای مناسب آموزشی مرتبط با مفاهیم ریاضی و علوم.
تهیه وسایل ساده علمی و انجام آزمایشهای ساده علمی.

فعالتهای عملی

تهیه وسایل کمک آموزشی برای آموزش مفاهیم ریاضی و علوم مانند:
دو مینوهای رنگ، اشکال، اعداد، ردیف ساری، تابلوهای آموزش فصل ها، انواع حیوانات و گیاهان.
تهیه وسایل ساده برای انجام آزمایشهای ساده در مورد حواس پنج گانه.
تهیه وسایل ساده برای شمارش و دسته بندی.
تهیه وسایل ساده برای آزمایش در مورد آب، خاک، هوا و ...
طراحی بازی های آموزشی برای آموزش مفاهیم ریاضی و علوم.

منابع پیشنهادی:

۱. ریاضیات در دنیای کودک، سری کورت، ترجمه سرور کتبی.
۲. آزمایشهای علوم برای دوره آمادگی و دبستان، جین هارلان ترجمه منشی طوس، مشهد، آستان قدس
۳. مفاهیم ریاضی - آموزش ریاضیات پیش از دبستان - آقای مبینی، انتشارات به نشر
۴. آموزش علوم به کودکان، دکتر نوروزی و خانم سینایی، انتشارات پیام آموزش مفاهیم
۵. آموزش مفاهیم ریاضی: برای کودکان قبل از دبستان - بیژن محمدی لویه - نشر مارال ۱۳۸۶
۶. آموزش مفاهیم علوم: برای کودکان قبل از دبستان - بیژن محمدی لویه - نشر مارال ۱۳۸۶

قصه گوایی و نمایش خلاق

سرفصل ها

الف) قصه گوایی:

تعریف قصه گوایی و قصه خوانی و تفاوت آنها با یکدیگر

انواع قصه گوایی و قصه خوانی.

شناخت اصولی که در قصه گوایی و قصه سازی برای کودکان باید رعایت شود.

آشنایی با ویژگیهای قصه گو.

آشنایی با شرایط قصه گوایی (انتخاب داستان و زمان و مکان نشستن مخاطبین ...).

آشنایی با شیوه های قصه سازی (گروهی - انفرادی).

آشنایی با شیوه های انتخاب قصه برای کودکان.

نقش قصه گوایی در پرورش خلاقیت و استعداد های کودکان.

آشنایی با منابع مفید در زمینه قصه گوایی.

فعالیت عملی:

- انتخاب حداقل دو اثر در هر یک از مقوله های ادبیات کودکان و ارزشیابی بر هر یک بنا به ضوابط

ارزشیابی بحث شده در کلاس

- انجام عملی قصه سازی در کلاس.

- انجام عملی قصه گوایی در کلاس.

ب) نمایش خلاق

آشنایی با منابع مفید در زمینه فعالیت های نمایشی.

نقش فعالیت نمایشی در پرورش خلاقیت و استعداد های کودکان.

شناخت وسایل مورد نیاز برای اجرای فعالیتهای نمایشی و روشهای تهیه وسایل

(لباس، ماسک ...).

شناخت روشهای اجرای فعالیت های نمایشی برای کودکان.

آشنایی با انواع فعالیت های نمایشی (خلاق، براساس داستان، براساس بازیهای تخیلی، عروسکی ...).

تعاریف و اهداف فعالیتهای نمایشی برای کودکان.

فعالیت عملی:

اجرای انواع فعالیت های نمایشی مثل عروسکی، داستان ...

اجرای انواع فعالیت های نمایشی برای کودکان و توسط کودکان.

منابع پیشنهادی:

۱. قصه و قصه گوین - محمدرضا یوسفی - نشر پیک بهار ۱۳۸۶
۲. اصول ادبیات کودکان، عتی اکبر شعاری نژاد.
۳. قصه گوین و نمایش خلاق، ثریا قزل ایاغ
۴. الفبای قصه نویسی، محمدرضا سرشار.
۵. هنر قصه گوین خلاق، جک زاییس، ترجمه مینو پرنیانی، ۱۳۸۶ انتشارات رشد
۶. گذری در ادبیات کودکان، دخت دولت آبادی و توران خسارلو، انتشارات کتاب کودک.
۷. دنیای قصه گوین، آن پلوفسکی، ترجمه اقلیدی، انتشارات سروش.
۸. بچه ها می توانند قصه بسازند، اسماعیل همتی.
۹. قصه گوین و راه و رسم آن، مصطفی رحمان دوست.
۱۰. رویکردی بر قصه گوین و نمایش خلاق - یحیی نظمی - نشر پاپار ۱۳۸۵

نقاشی و کارهای دستی کودکان

سرفصل ها

الف: نقاشی

- آشنایی با شیوه های مناسب سازی فضا برای نقاشی کودکان (چیدن وسایل و ابزار...).
- چگونگی بهره گیری از نقاشی در انتقال مفاهیم مختلف بهداشتی، فرهنگی و اجتماعی به کودکان.
- ۱ - کلاژ و نقاشی: نقاشی با نخ، رنگ افشانی و نقاشی با اشکال هندسی.
 - ۲ - چاپ با مواد مختلف
 - ۳ - قرینه سازی و تکمیل آن
- تکنیک های نقاشی کودکان:
- انواع نقاشی های کودکان: (نقاشی آزاد، با موضوع، براساس داستان و گروهی...).
- ویژگی های نقاشی کودکان (شفاف بینی، جان دارنداری، واژگونی و...).
- آشنایی با مراحل نقاشی کودکان و ویژگیهای هر مرحله: (مرحله نقطه گذاری، خط خطی...).
- شناخت اهداف نقاشی کودکان.

فعالیت عملی:

انجام انواع تکنیک های نقاشی در کلاس درس و مهدکودک.

ب: کاردستی

- استفاده از وسایل بی مصرف برای کارهای دستی.
- شناخت انواع کارهای دستی برای سنین مختلف (کلاژ، ماسک).
- شناخت اصولی که در آموزش کارهای دستی به کودکان باید رعایت شود و...
- شناخت ابزار و وسایل کارهای دستی و کاربرد آنها (تهیه خمیر، چسب و رنگ...).
- روشهای آموزش کارهای دستی کودکان.
- آشنایی با تکنیک های مختلف در فعالیت ها و سرگرمیهای سازنده.
- اهمیت کارهای دستی در پرورش خلاقیت و استعدادهای کودکان.
- آشنایی با هدفهای کارهای دستی.

فعالیت عملی:

انجام انواع کارهای دستی در کلاس، مهدهای کودک و خانه.

منابع پیشنهادی:

۱. نقاشی کودکان و فعالیت آن، آنا اولیویرا فراری، ترجمه: عبدالرضا صرافان - انتشارات دستان آموزش هنر، تالیف مینو واثقی، انتشارات پیام نور
۲. آموزش هنر برای خردسالان، ترجمه مرضیه قره داغی - انتشارات دنیای نو.
۳. سرگرمی های سازنده و کاردستی کودکان - محمدحسین مرجو - کانون پرورش فکری کودکان ۱۳۸۱
۴. کارهای دستی و هنری کودکان - لیلیا انگلیس، منوچهر ترکمان - انتشارات مدرسه ۱۳۸۵
۵. کارهای دستی با وسایل ساده - انتشارات مدرسه

بازی و اسباب بازی

سرفصل ها

الف) بازی:

- تعریف بازی.
- عوامل مؤثر در بازی های کودکان.
- نقش بازی در رشد و سلامت کودکان: رشد جسمی، ذهنی، عاطفی، اجتماعی و اخلاقی.
- بازی و خلاقیت.

ب) انواع بازی:

۱- انواع بازی های از نظر سن و مرحله رشد:

- بازی های تمرینی.
- بازی های تخیلی.
- بازی های با قاعده.

۲- انواع بازی از نظر اجرا:

- فردی.
- گروهی.

۳- از نظر محتوا:

- بازی های آموزشی.
- بازی های سرگرم کننده.
- بازی های سازنده (خلق).
- بازی های سنتی.
- بازی های الکترونیکی.
- بازی های آزاد.

۴- از نظر فضای بازی:

- بازی های فضای باز.
- بازی های فضای بسته.

۵- از نظر وسایل بازی:

- بازی های با وسیله.
- بازی های بدون وسیله.

ج) نکات مهم در بازی کودکان

- شروع بازی.
- هنگام بازی.
- در پایان بازی.
- انتخاب اسباب بازی های مناسب برای هر سن.

فعالیت های علمی:

- اجرای بازی ها توسط مربیان در کلاس.
- آشنایی با وسایل تهیه و ساخت بازیهای آموزشی.
- تهیه و ساخت بازی های آموزشی.
- بازدید از مراکز تهیه وسایل آموزشی و اسباب بازی ها.

منابع پیشنهادی:

۱. یادگیری از طریق بازی - سیدرضا فلاح پناهی - انتشارات انجمن اولیاء و مربیان : ۱۳۸۲
۲. ایمنی کودک (با اشاره به نکات ایمنی اسباب بازی و خطرات احتمالی) - قاسم عسگری زاده ، انتشارات ودیعت : ۱۳۸۴
۳. اثر بازیهای رایانه ای بر روی کودک - بری گانتز - مترجم : سیدحسین پورعابدی - جوانه رشد : ۱۳۸۳
۴. راهنمای انتخاب اسباب بازی - محمدرضا مطهری - انتشارات البرز : ۱۳۸۴
۵. راهنمای انتخاب اسباب بازی - قاسم عسگری زاده - نشر آبی : ۱۳۸۵
۶. روانشناسی بازی - دکتر سیامک مهجور - ساسان : ۱۳۸۰
۷. صندبازی با نوزاد - امانی ، امینایی ، جلیل وند ، علیمراد - موسسه پژوهشی کودکان دنیا (۱۳۸۱)
۸. بازی ها و سرگرمی های آموزشی کودکان بیش دستان از ۲/۵ تا ۵ سالگی - رولین و سوزان مرویدت مترجم : سیروس صوت - نشر خجسته ۱۳۸۷

آشنایی با اختلالات رفتاری و عاطفی کودکان

سرفصل ها

الف: اختلالات رفتاری و عاطفی

تعریف و انواع اختلالات رفتاری و عاطفی

اختلالهای خواب و شبه خواب (بی خوابی - فزون خوابی - کابوس - وحشت زدگی شبانهگاهی - خوابگردی)

اختلالهای تغذیه (روان بی اشتهاپی - پرخوری)

اختلال های دفع (بی اختیاری ادرار - بی اختیاری مدفوع)

اختلالهای حرکتی (اختلال نارسایی توجه و بیش فعالی ، اختلال تیک و انواع آن - رفتار پرخاشگرانه و اختلال سنوک)

افسردگی کودکان

روان گسستگی کودکان (اختلال در خود ماندگی)

اختلال های اضطرابی (اضطراب جدایی - اختلال وسواس فکری و عملی - ترس و هراسها)

مشکلات رفتاری شایع از جمله دزدی - کمرویی - دروغ ...

ب: روشهای تغییر و اصلاح رفتار

اصول کلی تغییر رفتار (ایجاد ارتباط، ارزیابی دقیق رفتار هدف، تعریف دقیق رفتار هدف و غیره).

سبب شناسی و پدید آتی رفتار نابهنجار با تاکید بر دیدگاه رفتاری.

روشها و تکنیک های اصلاح رفتار کودکان.

مهارتهای مربوط به افزایش رفتارهای مطلوب (توجه، پاداش، تحسین القایی).

آشنایی با مراجع و مراکز مشاوره و درمان برای ارجاع مشکلات کودکان و خانواده ها.

مهارتهای مربوط به کاهش رفتارهای نامطلوب (بی توجهی، محروم سازی، تنبیه).

منابع پیشنهادی:

۱. روشهای تغییر رفتار: دکتر سیف. انتشارات دان، ۱۳۷۳.
۲. راهنمای اصلاح و رفتار کودکان و نوجوانان، دکتر یوسف کریمی، فاطمی، ۷۴.
۳. اختلالات رفتاری کودکان و روشهای اصلاح و درمان آن. مریم سیف نراقی و عزت الله نادری، تهران، بدر، ۱۳۷۰.
۴. اختلالات رفتاری کودکان، ترجمه تقی منشی طوسی - انتشارات قدس رضوی ۱۳۶۷.
۵. روانشناسی مرغمی کودک، بهمن نجاریان و ایران داوودی، ۱۳۸۴ انتشارات رشد

آموزش مهارت های زندگی

مرفصل ها

تعریف مهارت های زندگی.
ضرورت آموزش مهارت های زندگی.
مروری بر مبانی نظری آموزش مهارت های زندگی.
محتوای آموزشی برنامه ی مهارت های زندگی ویژه کودکان پیش دبستان
شیوه های آموزش مهارت های زندگی.
انواع مهارت های زندگی:
۱- مهارت خود آگاهی
۲- مهارت همدلی
۳- مهارت برقراری ارتباطات بین فردی
۴- مهارت برقراری رابطه ی موثر
۵- مهارت مقابله با هیجانات منفی و مهارت مقابله با استرس
۶- مهارت حل مساله و مهارت تصمیم گیری

منابع پیشنهادی:

۱. برنامه های آموزش مهارت های زندگی، مولف: سازمان جهانی بهداشت، ترجمه خانم محمد خانی و نوری قاسم آبادی.
۲. آموزش مهارت های زندگی به کودکان از طریق بازی دکتر چویدی هانا والت اسلوبیک - مترجم: الهه خوشنویس، محمدرضا امیریان - رسیینا: ۱۳۸۳.
۳. راهنمای مهارت های زندگی مقطع پیش دبستان مولف ریحانه نیک پرور فرد - ۱۳۸۷ سازمان بهزیستی کشور

حقوق کودک در اسلام

سرفصل ها

تعریف کودک ، حق و ارتباط آن با رشد کودک.
ضرورت توجه به حقوق کودکان.
حقوق کودک در اسلام
حقوق کودک در خانواده (با توجه به قوانین داخلی).
تکالیف والدین نسبت به فرزندان از دیدگاه اسلام
تکالیف فرزندان نسبت به والدین از دیدگاه اسلام
حقوق کودک در مراکز آموزشی با توجه به قوانین داخلی
کودک آزاری:
تعریف کودک آزاری.
عوامل موثر در کودک آزاری.
انواع کودک آزاری.
➤ غفلت و بی توجهی.
➤ آزار عاطفی.
➤ آزار جسمی.
➤ سوء استفاده (جنسی ، مواد مخدر ، کار ...).
پیامدهای آزار به کودکان.
قوانین موجود در زمینه حمایت از کودکان آزار دیده.
موانع تحقق حقوق کودک و راهکارهای آن.
شیوه های آشنایی کودکان با حقوق خود.
آشنایی با پیمان جهانی حقوق کودک (به اختصار).

منابع پیشنهادی:

۱. کتابخانه راهنمای آموزش پیمان نامه حقوق کودک .
۲. کتابچه راهنمای کارگاه های شناخت حقوق کودک ترجمه مهدخت صنعتی و ناصر یوسفی. انتشارات کانون ۱۳۷۵.
۳. اسلام و حقوق کودک. دکتر احمد بهشتی، موسسه بوستان کتاب
۴. کودک آزاری و پیامدهای آن بر رشد روانی - اجتماعی کودکان آزار دیده، دکتر مردوس قماشچی ، معاونت اجتماعی و ارشاد ناجا، چاپ اول: ۱۳۸۵
۵. نقش مربیان و معلمان مدارس در پیشگیری و درمان کودک آزاری و غفلت از کودکان، دایان پرودهرست، مترجم: شهرام محمدخانی، ناشر: وری دانش، چاپ: ۱۳۸۱

دوره های باز آموزی (مرحله سوم)

جدول شماره هشت : دوره های باز آموزی ویژه مربیان و مسئولین فنی مهدهای کودک

ردیف	عناوین دروس دوره باز آموزی	ساعت
۱	عفاف و حجاب	۱۲
۲	بیماریهای شایع کودکان	۸
۳	آشنایی با مفاهیم زیست محیطی	۱۶
۴	آشنایی با رویکردهای آموزشی کودکان پیش دبستان (از تولد تا ۶ سالگی)	۱۶
۵	تهیه و ساخت وسایل کمک آموزشی برای کودکان	۸
۶	آشنایی با مبانی امور مالی و مالیاتی	۱۶
۷	طراحی فضا در مهدهای کودک	۸
۸	فنون مشاهده و سنجش کودک	۱۶
۹	فناورتهای هنری کودکان زیر ۶ سال	۱۶
۱۰	آشنایی با اصول تغذیه کودکان	۱۶
۱۱	حرکات ورزشی و مهارتهای حرکتی پایه	۸
۱۲	مهارتهای ارتباطی کودکان	۸
۱۳	شیوه های پرورش خلاقیت	۱۶
۱۴	روانشناسی کودکان استثنایی	۱۵
۱۵	تاب آوری و بردباری	۱۲
۱۶	پدافند غیر عامل	۸

عفاف و حجاب

سرفصل‌ها

حجاب به معنای عام، حجاب از دیدگاه قرآن
فلسفه عفاف و حجاب و کارکردها و آثار فردی و اجتماعی آن
فواید حجاب (آرامش روانی، استحکام پیوند خانوادگی، استواری اجتماعی، ارزش و احترام زن و...)
اهمیت خانواده در گسترش فرهنگ عفاف و حجاب، جریان شناسی عفاف و حجاب در ایران
جامعه‌شناسی عفاف و حجاب، روانشناسی عفاف و حجاب
شیوه‌های نوین ترویج عفاف و حجاب، شیوه‌های علاقمند کردن کودکان به عفاف و حجاب

منابع پیشنهادی:

- ۱- حجاب و عفاف در رهنمودهای رهبر معظم انقلاب اسلامی، نشر قدر ولایت
- ۲- فلسفه حجاب، استاد مرتضی مطهری، انتشارات صدرا
- ۳- حجاب و عفاف، سید احمد سجادی، بنیاد قرآن و عترت
- ۴- احکام و آداب حجاب و عفاف، طاهره جباری، نشر نورالسجاد
- ۵- ارزش و جایگاه حجاب و عفاف در اسلام، محمد تقی صرغی پور، نشر صرغی پور

آشنایی با اصول تغذیه کودکان

سرفصل ها

آشنایی با اصول علم تغذیه (تاریخچه، تعاریف)، تعریف انواع، نقش، منابع اصلی تامین کننده آنها و اختلال ناشی از عدم تعادل کربوهیدرات ها، پروتئین ها، چربی ها، ویتامین ها و مواد معدنی
گروه های غذایی (گروه شیر و فرآورده های آن، گوشت...)
تنظیم برنامه غذایی
اهمیت تغذیه با شیر مادر و شیوه های نگهداری شیر مادر و شناخت نحوه تغذیه تکمیلی کودکان زیر ۲ سال و اصول صحیح تغذیه کودکان
اختلالات تغذیه ای، سوء تغذیه و عوارض آن، بچاقی و تغذیه بیش از حد
بهداشت مواد غذایی و اصول نگهداری صحیح مواد غذایی

منابع پیشنهادی:

۱. راهنمای تغذیه شیرخواران و خردسالان ترجمه دکتر شفقی انتشارات دانشگاه تربیت مدرس
۲. تغذیه شیرخواران براساس اصول فیزیوسوزیکی ترجمه دکتر پارسا و دکتر قزالدین زیر نظر دکتر مرندی انتشارات معاونت
۳. تغذیه و بهداشت مواد غذایی انتشارات مبی و جهرله ای

بیماریهای شایع کودکان

سرفصل‌ها

بیماری های کودکان: نشانه های شایع بیماری در کودکان، تقسیم بندی بیماری ها (مادر زادی، نقایص آنزیمی...)، بیماری های عفونی (ویروسی، باکتری، قارچ ها و انگل ها)، چگونگی انتشار، علائم و راه های پیشگیری و اثرات مصرف آنتی بیوتیک ها بر روی باکتری ها
شناخت بیماریهای دستگاه های مختلف بدن مشتمل بر:
دستگاه گوارش: برفک، تب خال دهان، اسهال و...
عفونت های تنفسی: عفونت گوش میانی، سینوزیت حاد و...
قلب و عروق: بیماری قلبی، کم خونی و...
بیماری کلیه و مجاری ادراری و بیماری های استخوانی و بیماری های مغز و اعصاب (مننژیت و...) فعالیت عمیق: تهیه جدول غذایی متناسب با استاندارد موجود. بازدید از مراکز درمانی کودکان و آشنایی با مراقبت های پرستاری از بیماری های شایع کودکان.
سیستم ایمنی و بیماری های نقص ایمنی بیماریهای آلرژیک در کودکان، بیماریهای تغذیه در کودکان بیماریهای شایع پوستی در کودکان و بیماریها و مشکلات خاص دوران شیرخوارگی بیماریهای انگلی و مراقبت های آن بیماریهای دستگاه اداری

منابع پیشنهادی:

1. بیماری های شایع کودکان، انتشارات فنی حرفه ای.
2. مراقبت از کودک دکتر برنارد والمن، ترجمه دکتر فاطمه شاداب، ۱۳۷۹، انتشارات ققنوس
3. کنترل عفونت در مهد کودک و پیش دبستانی - لی گراسمن دنوویتز، ترجمه دکتر قمر تاج خطایی، ۱۳۸۳ انتشارات سیمین دخت

آشنایی با مفاهیم زیست محیطی

سر فصل ها

مبانی تاریخی، فرهنگی، اخلاقی و اعتقادی حفاظت از محیط زیست
محیط زیست و عمل اکوسیستم
زنجیره شبکه غذایی، سبب مواد در چرخه های زمین (شیمیایی و زیستی)
جمعیت و مسائل زیستی
نقش و دخالت انسان در فرایندهای طبیعی و اکوسیستم زمین
محیط زیست، توسعه و تکنولوژی
آلودگی آب، هوا، خاک، صوت و مواد آلاینده
حیوان و محیط زیست
نقش حیات وحش در تعادل زیست محیطی
برنامه ریزی در زمینه فعالیت های مناسب کودکان در حفاظت از محیط زیست

منابع پیشنهادی:

۱. مبانی محیط زیست، کنت وات، ترجمه عبدالحسین وهاب زاده، مشهد، جهاد دانشگاهی، دانشگاه مشهد، ۱۳۸۴، چاپ هشتم
۲. آموزش بین المللی محیط زیست، ترجمه فیروزه برومند، یونسکو، ۱۳۷۰
۳. جزوات آموزشی سازمان محیط زیست
۴. اصول آلودگی هوایی، اس. راجو، ترجمه انوشیروان محسنی، آدریس بذراغشان، تهران، معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ۱۳۸۱
۵. دنیای سبز، استیو پارکر، ترجمه مجید عمیق، تهران، نشر پیدایش، ۱۳۸۴، جلد اول و دوم
۶. زیستن در محیط زیست، پروفیسور جی و تی، میئر، ترجمه مجید مخدوم، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۴
۷. انسان و محیط زیست، باری کومونر، ترجمه بهروز دهنزاد، تهران، موج سبز، ۱۳۸۲

آشنایی با رویکردهای آموزشی کودکان پیش دبستان (از تولد تا ۶ سالگی)

مرفصل ها

اسلام و تربیت کودک
آشنایی با روش تربیت و رفتار با کودک از نظر ائمه اطهار، بوعلی سینا و شهید ثانی و ...
رویکرد های برنامه آموزشی
دیدگاه فروبل و مونتسوری و رویکرد کودک محوری، دیدگاه گزل و رویکرد برنامه براساس نظریه های رشد، دیدگاه اسکینر و رویکرد برنامه براساس نظریه های یادگیری، دیدگاه برونر و رویکرد برنامه براساس دانش سازمان یافته
آشنایی با دیدگاه پیشگامان آموزش و پرورش قبل از دبستان
آشنایی با نظریات پستالوزی، دکرولی، دکودر، مک میلان، های اسکوپ، هد استارت، رجیو امیلیا و.....

منابع پیشنهادی:

۱. آموزش در دوران کودکی، برنارد اسپارک، ترجمه محمد حسین نظری نژاد، آستان قدس رضوی، ۱۳۸۰، فصلهای دوم و سوم
۲. تاریخ اندیشه های تربیتی، فردریک میور، ترجمه علی اصغر فیاض، تهران، انتشارات سمت، ۱۳۷۴، جلد اول و دوم
۳. برنامه آموزش و پرورش در دوره پیش دبستانی، فرخنده مفیدی، تهران، انتشارات سمت، ۱۳۸۰.

تهیه و ساخت وسایل کمک آموزشی برای کودکان

سرفصل ها

تهیه و ساخت وسایل پرورش حواس
حس لامسه، بینایی، شنوایی، چشایی و بویایی
تهیه و ساخت وسایل پرورش مهارتهای حرکتی
وسایل مربوط به حرکات درشت و ظریف، وسایل مربوط به پرورش هماهنگی های حرکتی (بویژه دست و چشم)
تهیه و ساخت مربوط به پرورش مهارتهای ادراکی و زبان آموزی
وسایل مربوط مقایسه اندازه ها (کوچک و بزرگ، پهن و باریک، کوتاه و بلند و ...)
وسایل مربوط به شناخت مشاغل، حیوانات، اشیاء و ...
آشنایی با انواع کاردستی کودکان و چگونگی ساخت آنها
-ماسک
-وسایل سرگرمی با وسایل بی مصرف
-مجسمه با گل، خمیر، روزنامه
-کولاژو...

منابع پیشنهادی:

۱. سرگرمی های آموزشی، بیلوگینا، ترجمه نازلی اصغرزاده، تهران، دنیای نو
۲. بازی های آموزشی، شهلا نجفیان، مریم نوذر آوان، تهران، نشرنی، ۱۳۷۶
۳. رشد تقویت مهارتهای ادراکی - حرکتی در کودکان، ورنریتی، ترجمه علی حسین سازمند، تهران، انتشارات دانژه، ۱۳۸۲

آشنایی با مبانی امور مالی و مالیاتی

سر فصلها

تنظیم اسناد.
دفتر روزنامه
دفتر کل
دفتر معین ، تراز عملیاتی ، خلاصه وضعیت دریافت و پرداخت
تنظیم اظهار نامه مطابق با بند ب ماده ۹۵ قانون مالیات مستقیم کشور
صورت مغایرت بانکی

منابع پیشنهادی :

- ۱- مبانی نظری حسابداری و گزارشگری مالی ، سازمان حسابداری ، مرکز تحقیقی حسابداری و حسابداری ، ۱۳۸۸
- ۲- حسابداری مالیاتی ، حسین نورانی ، شاداب منوچهری ، دانشگاه تهران ، ۱۳۸۷
- ۳- مبانی مدیریت مالی ، محسن دستگیر ، نوپردازان ، ۱۳۸۸

طراحی فضا در مهد های کودک

سرفصل ها

انواع فضاهای باز و بسته در مهد های کودک
استانداردهای بهداشتی و ایمنی در فضاهای بازی، تغذیه، استراحت، آموزش و... مهد های کودک طبق استانداردهای جهانی
سیاستها و ضوابط بهداشتی و ایمنی فضاهای مهد های کودک بر طبق قوانین داخلی
عوامل موثر بر سازماندهی فضا: اهداف و برنامه ها، متراژ مهد کودک، تعداد کودکان، امکانات، میزان تخصیص بودجه، شرایط بومی و جغرافیایی، دین و مذهب، شرایط سنی کودکان، فصلهای سال (زمان و دمای هوا) و...
تاثیر سازماندهی فضا در تحقق اهداف برنامه ها و فعالیت های مهد های کودک و رشد همه جانبه کودکان
وسایل و تجهیزات مورد نیاز در سازماندهی فضای مهد کودک
شیوه های سازماندهی فضاهای مهد کودک بر اساس محتوا و برنامه ریزی آموزشی
اصول تهیه و قراردادن وسایل و تجهیزات در فضاهای مهد های کودک بر اساس محتوا و برنامه ریزی آموزشی
اصول تهیه و قراردادن وسایل و تجهیزات در فضاهای مهد های کودک بر اساس محتوا و برنامه ریزی آموزشی و در نظر گرفتن محیط با نشاط برای کودکان

منابع پیشنهادی:

۱. دکتر جلال خسروی، ایمنی و بهداشت وسایل و محوطه بازی کودکان، نشر صدا، ۱۳۸۳
۲. مدیریت مراکز پیش از دبستان، دکتر فرخنده مفیدی، انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی.

فنون مشاهده و سنجش کودک

سرفصل ها

رویکرد مشاهده. هدف از مشاهده کودک. ویژگی فرد مشاهده گر.
مشاهده کودکان با استفاده از شیوه های مختلف ارزیابی و تهیه گزارش.
انواع سنجش رفتاری در دوران خردسالی؛ ثبت فراوانی رفتار، ثبت طول مدت رفتار، ثبت نمونه گیری زمانی، سنجش موقعیتی و نقش گذاری و.....
نحوه مشاهده کارآمد و چگونگی تهیه گزارش کار
انواع سنجش مشاهده ای در دوران خردسالی؛
فهرست وارسی (چک لیست)؛ تعریف فهرست وارسی، ویژگی های فهرست وارسی، قواعد تهیه فهرست وارسی.
واقعہ نگاری؛ تعریف واقعہ نگاری، ویژگی های واقعہ نگاری، قواعد تهیه واقعہ نگاری
کارپوشه (پرونده کار کودک)؛ تعریف کارپوشه. هدف های تهیه کارپوشه، قواعد تهیه کارپوشه، امتیازات و محدودیت های روش سنجش با استفاده از کارپوشه، موارد استفاده از کارپوشه.
روش میدانی؛ تعریف روش میدانی، امتیازات و محدودیت های روش سنجش با استفاده از روش میدانی، موارد استفاده از روش میدانی.

منابع پیشنهادی:

۱. دکتر علی اکبر سیف، سنجش فرایند و فرآورده ی یادگیری، نشر روان، ۱۳۸۴
۲. مفیدی، فرخنده، مشاهده کودک، انتشارات چاپ و نشر کتاب های درسی ایران.
۳. پرورش مهارت های مشاهده، ترجمه: ولی الله نعمتی، انتشارات رشد ۱۳۸۵.

فعالیت های هنری کودکان زیر شش سال

سرفصل ها

اهداف آموزش فعالیت های هنری برای کودکان (نقاشی، گاردستی و...)
مراحل نقاشی کودکان (مراحل نقطه گذاری - خط خطی - طرح ریزی - تصویر گری)
ویژگیهای نقاشی کودکان (شفاف بینی - جان دارپنداری - واژگونی - تضاد). انواع نقاشی کودکان (آزاد - با موضوع، براساس داستان، نقاشی گروهی)
تکنیک های نقاشی کودکان: ۱) کلاژ و نقاشی: نقاشی با نخ، رنگ افشانی، نقاشی با اشکال هندسی (۲) چاپ با مواد مختلف (۳) قرینه سازی و تکمیل آن و ...
کاربرد نقاشی و سایر فعالیت های هنری در انتقال مفاهیم مختلف اجتماعی، فرهنگی و... به کودکان.
شیوه های مناسب سازی فضا برای نقاشی و سایر فعالیت های هنری کودکان (چیدن وسایل و ابزار و...)
اصول حجم سازی و احسیر بازی برای کودکان و مواد مورد نیاز.
اصول و روش های کار گروهی در فعالیت های هنری. نکات ایمنی در فعالیت های هنری در مهد کودک

منابع پیشنهادی:

۱. نقاشی کودکان و مناهیم آن، آنا فراری، ترجمه عبدالرضا فرمان انتشارات نگاه ۱۳۶۷
۲. آموزش هنر برای خردسالان ترجمه مرضیه قره داغی انتشارات دنیای نو
۳. آموزش هنر، تالیف مینو واثقی انتشارات پیام نور

آشنایی با کودکان استثنایی

بیرفصل ها

کودکان استثنایی (تعریف و عوامل موثر در عقب ماندگی) و انواع کودکان استثنایی
کودکان نابینا (تعریف، ویژگی های کودکان نابینا، عوامل موثر در نابینایی، نکات مهم در تعلیم و تربیت کودکان نابینا)
کودکان ناشنوا (تعریف، ویژگی های کودکان ناشنوا، عوامل موثر در ناشنوایی، نکات مهم در تعلیم و تربیت کودکان ناشنوا)
کودکان ناسازگار (تعریف، ویژگی های کودکان ناسازگار، عوامل موثر در ناسازگاری، نکات مهم در تعلیم و تربیت کودکان ناسازگار)
کودکان تیزهوش (تعریف، ویژگی های کودکان تیزهوش، عوامل موثر در تیزهوشی، نکات مهم در تعلیم و تربیت کودکان تیزهوش)
کودکان دارای معلولیت جسمی - حرکتی (تعریف، ویژگی های کودکان دارای معلولیت جسمی - حرکتی، نکات مهم در تعلیم و تربیت کودکان دارای معلولیت جسمی - حرکتی)

منابع پیشنهادی:

۱. روانشناسی و توانبخشی کودکان آهسته گام، دکتر افروز، انتشارات دانشگاه ۱۳۷۹
۲. کودکان استثنایی، مجتبی جوادیان، انتشارات آستان قدس ۱۳۷۷
۳. مقدمه بر کودکان استثنایی، بهروز میلانی، انتشارات دانشگاه تهران ۱۳۸۲
۴. کودکان تیزهوش از شکوهی یکتا و اکرم پرند، انتشارات تیمورزاده

حرکات ورزشی و مهارت های حرکتی پایه

سرفصل ها

بررسی و آشنایی با نظریه های مختلف مربوط به تربیت بدنی و ورزش
بررسی اثرات فیزیولوژیکی بازیها و حرکات ورزشی
نقش حرکات فردی و گروهی در کودکان
نحوه ارزشیابی رشد جسمی کودکان
آشنایی با مفاهیم اساسی ورزش کودکان در سدهای کودک و اهداف آن
آشنایی با روشهای اجرایی ورزش کودکان (فصلیت های بدنی، فردی، گروهی اجرای حرکات ورزشی و...)
۱- رشد حرکتی جسمی، دکتر شجاعی، انتشارات دانشگاه امام حسین
رشد و پرورش زبان و مهارتهای کلامی
اهمیت و نقش زبان در ارتباط و زندگی اجتماعی
ارکان چهارگانه زبان شنیدن، گفتن، خواندن و نوشتن و نهایت کودکی که هر انسانی می تواند در زبان بدست آورد.
مورسی عوامل موثر در رشد زبان و سخنگویی کودکان خانواده مدرسه همسالان و محیط اجتماعی
مراحل رشد زبان در دوران خردسالی و نقش مهدکودک
برنامه های زبان آموزی، جدول مفاهیم، توانایی ها، مهارتها و روشهای اصلاح ساختار جمله
شناخت دشواریهای تکلم: مشکلات سخنگویی، اشکالات تلفظ، لکنت زبان...
تئوریهای مربوط به فراگیری زبان دوم، مراحل فراگیری زبان دوم، عوامل تأثیرگذار بر فراگیری زبان دوم.
نقش مربیان در دوران اولیه کودکی در ارتقاء فراگیری زبان دوم.

منابع پیشنهادی:

۱. نجف آبادی، یادگیری زبان و رشد واژگان، آستان قدسی رضوی
۲. آیزنسون، جان، علیرزاده حمید، اختلالات زبان و گفتار در کودکان، انتشارات رشد، ۱۳۸۵
۳. شروع فعالیت بدنی برای سلامتی کودکان، استیوان ج. ورجیلیو، ترجمه حمید طباطبایی، انتشارات بامداد کتاب، ۱۳۸۷
۴. رشد و تکامل حرکتی در طول عمر، کاتلین ام. هی وود، دکتر مهدی نمازی زاده، دکتر محمد علی اصلانغانی، انتشارات سمت، ۱۳۸۵

مهارت‌های ارتباطی با کودکان

سرفصل‌ها

شناخت ویژگی‌های کودکان در سنین مهد کودک و ظرفیت‌های آنان، مراحل رشد کودکان و توانایی‌های آنها در هر مرحله
شرایط لازم برای برقراری ارتباط با کودکان در مهد کودک، مهارت‌های مورد نیاز مربی جهت ارتباط
مهارت گوش کردن، تفسیر زبان تن، آبراز وجود
موانع ارتباطی (انتقاد، برجسته زدن، دستور، تهدید، احساس گناه و...)
مبانی ارتباط اثر بخش، راه‌های ایجاد و حفظ ارتباط با کودکان
انواع مهارت‌ها و فنون برقراری ارتباط با کودکان، فرایند و چگونگی برقراری ارتباط با کودکان و توجه به روحیه پرسشگری در کودکان و تقویت آن.
پیامدها و اثرات ارتباط موثر با کودکان در رشد شخصیت آنها

منابع پیشنهادی:

۱. هنری، مارگارت، مینو پرنیانی، کودکان، والدین، مربیان، انتشارات خجسته ۱۳۸۶
۲. بولتون، رابرت، سهرابی، حمید رضا، روانشناسی روابط انسانی، انتشارات رشد ۱۳۸۶
۳. گری، مک، کیمل، رئیس، دانا، والدین و فرزندان زیر شش سال، انتشارات رشد ۱۳۸۶

شیوه های پرورش خلاقیت در کودکان

سرفصل ها

تعریف خلاقیت، انواع تفکر (تفکر خلاق و غیرخلاق یا واگرا - هم گرا)
ضرورت پرورش خلاقیت در کودکان
ویژگیهای تفکر خلاق
خلاقیت در روند شکل گیری
ویژگیهای شخصیتی افراد خلاق (پشتکار، خودنظمی، اعتماد به نفس و خود پنداره مثبت) کنجکاوی، لذت بردن از تجربه و آزمایش
شیوه های برخورد با افکار خلاق کودکان
موانع خلاقیت (ترس، اضطراب، خود پنداره منفی - قضاوت و ارزیابی، محدودیت
روشهای پرورش خلاقیت (بارش فکری، پرورش حواس، ایجاد هیجانات مناسب، تصویری سازی ذهنی، استفاده از هنر برای پرورش خلاقیت (نقاشی، کاردستی و...))
خانواده و خلاقیت
مهد کودک و خلاقیت.
تجارب مراکز خارج از کشور در زمینه پرورش خلاقیت

منابع پیشنهادی:

۱. ماهیت خلاقیت و شیوه های پرورش آن. دکتر حسینی. آستان قدس رضوی.
۲. پرورش خلاقیت در کودکان کتاب رشته کودکپاری نوشته احمدرضا زمانی
۳. پرورش خلاقیت در کودکان نوشته عبدالرضا کردی

تاب آوری و بردباری

سرفصل ها

مفهوم تاب آوری و بردباری
بردباری از نگاه دین و روانشناسی
تاب آوری و بردباری فردی و خانوادگی
عوامل موثر بر تاب آوری
مفهوم توانمندینها و فضیلت‌های شخصی
مهارت‌های تاب آوری
مداخلات تاب آورانه و بردبارانه در افراد ، خانواده ها و اجتماع

منابع پیشنهادی:

۱. تاب آوری و بردباری از دیدگاه اسلامی - دکتر فرید براتی و آقای پسندیده- زیر چاپ
۲. راهنمای تاب آوری ، محمود دهقان ، علیرضا جزایری ، نشر دانژه، ۱۳۸۹

پدافند غیر عامل

سرفصل ها

آشنایی با آمایش سرزمین جمهوری اسلامی ایران
آشنایی با اصول و مبانی پدافند غیر عامل
جنگ نرم و تهاجم فرهنگی
نقش پدافند غیر عامل در مهد های کودک
بکارگیری اصول پدافند غیر عامل در مهد های کودک

منابع پیشنهادی:

- ۱- اصول و مبانی پدافند غیر عامل در سازمان بهزیستی کشور، کمیته پدافند غیر عامل در سازمان بهزیستی
- ۲- گام به گام تا خانواده ایمن، کمیته پدافند غیر عامل جمعیت هلال احمر

پیوست ها

کارورزی

به عنوان یک واحد آموزشی است که به طور همزمان با دروس آشنایی با اصول برنامه های آموزش و پرورش پیش از دبستان و روانشناسی رشد گذرانده می شود. دانشجویان با راهنمایی های اسناد کارورزی برنامه های آموزشی در زمینه رشد شناختی، عاطفی، اجتماعی، جسمانی، گفتاری و زبانی را فرا می گیرند. هدف از کارورزی آشنایی با مهدهای کودک و مراکز پیش دبستانی است و طی آن آموزش گیرندگان با وظایف و مسئولیت های مدیر مهد کودک و مربی کودک آشنا می شود و این انتظار وجود دارد تا به مشاهده دقیق و علمی محیط آموزشی و رفتار کودک بپردازند.

سرفصل های کارورزی ۱ که شامل تا ۴۰ ساعت است به شرح زیر می باشد:

۱. بازدید از چند مهد کودک.
 ۲. مشاهده و تهیه گزارش اولیه و گزارش نهایی از مشخصات ساختمان، وضعیت و امکانات و تجهیزات و موارد ایمنی، بهداشتی و آموزشی و همچنین برنامه های آموزشی در خصوص گروه سنی شیرخوار تا پایان ۶ سال.
- تبصره: جهت گزارش اولیه فرم شماره ۱ ضمیمه گردیده است.
۳. ساعات کارورزی متشکل از ۲ ساعت جلسات توجیهی ۱ ساعته می باشد که در ابتدا و اواسط دوره کارورزی تشکیل می گردد و در این جلسات سرپرست کارورزی به توضیح و تشریح مفهوم و هدف کارورزی در این دوره پرداخته و چگونگی مشاهده و تهیه گزارش کار را به آنها آموزش می دهد، بحث و تبادل نظریه را موع مراکز بازدید شده، بررسی مشکلات و ارائه راه حلها، پیشنهادات و نظریات آنها در طی جلسات پایانی انجام می گیرد.
 ۴. ۱۸ تا ۳۸ ساعت عملی، کارورز در مهد حضور دارد که به صورت ۶ تا ۱۳ جلسه ۳ ساعته که طی دو هفته تا حداکثر یک ماه انجام می گیرد. کارورزان با تهیه گزارش از هر جلسه، گزارش کاملی در پایان به استاد مربوطه ارائه می دهند و استاد کارورزی با نظارت و راهنمایی در طول دوره نقاط مثبت و منفی را برای دانشجو مشخص می نماید. در پایان دوره با توجه به کلیه مواردی که کارورز انجام داده ارزیابی صورت می گیرد.



سازمان بهداشتی و آموزشی کشور

آرم مرکز برگزارکننده دوره

بهریستی استان ...

گواهینامه آموزشی

شماره:

تاریخ:

بدینوسیله گواهی می گردد:

خانم فرزند شماره شناسنامه متولد صادره

کد ملی متولد تحصیلات رشته تحصیلی مرحله دوره

آموزشی طرح ارتقاء دانش و مهارت به شرح ذیل را:

۱- درس شماره به مدت

۲- به مدت

۳- به مدت

۴- به مدت

از تاریخ لغایت به مدت ساعت با موفقیت به

پایان رسانیده است.


رئیس مرکز برگزارکننده

امضاء و مهر

مدیرکل بهزیستی استان

امضاء و مهر

تصویر کارت



وزارت آموزش عالی و تحقیقات علمی

نام

نام خانوادگی نام پدر تاریخ تولد صادره

شماره شناسنامه کد ملی مدرک تحصیلی

محل مهر و امضا

پشت تصویر کارت

مراحل دوره	از تاریخ	انتهای
مقدماتی (اول)		
تکمیلی (دوم)		
بازآموزی (سوم)		
بازآموزی (چهارم)		